

ספרות עברית וכללית

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה חמישה פרקים.

- פרק ראשון – שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה-20)
- פרק שני – סיפור קצר
- פרק שלישי – רומאן ונובלה
- פרק רביעי – דרמה
- פרק חמישי – שיר שלא נלמד

משלושת הפרקים הראשונים יש לבחור בשני פרקים, ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק – 28 נקודות).

הפרק הרביעי (דרמה – 28 נקודות) והפרק החמישי (שיר שלא נלמד – 16 נקודות) הם **חובה**.

עליך לענות על השאלות שבהם לפי ההוראות בכל פרק.

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) לנבחנים אינטרניים: רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו.
(2) לנבחנים אקסטרניים: תכנית הלימודים המצורפת.

ד. הוראות מיוחדות: (1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה שבחרת להשיב עליה.

(2) לנבחנים אינטרניים: חובה לצרף למחברת הבחינה את רשימת היצירות שנלמדו.

(3) אין להדגים באמצעות אותה היצירה בתשובות שונות.

(4) שים לב לכתב, לכתיב, לפיסוק ולכללי הדקדוק.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

השאלות

פרק ראשון – שירה (שירת ימי הביניים, שירת ביאליק, שירת המאה ה-20)

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 1-20:
על שאלה אחת משירת ימי הביניים או משירת ביאליק (שאלות 1-6)
ועל שאלה אחת משירת המחצית הראשונה של המאה ה-20 או משירת המחצית
השנייה של המאה ה-20 (שאלות 7-20) (לכל שאלה – 14 נקודות).

ענה על אחת מן השאלות 1-6.

שירת ימי הביניים

1. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

הים ביני ובינך / שמואל הנגיד

הים ביני ובינך / ולא אטה לחלוקתך
ולא ארוץ בלב חרד / ואשב על קבורתך?
אמת, אם אעשה כזאת / אהי בוגד באחוקתך!
אהה, אחי, אני יושב / עלי קברך לעמתך,
לך מכאוב בתוך לבי / כמכאובי במיתתך.
ואם אתן לך שלום - / ולא אשמע תשובתך,
ולא תצא לפגשני / ביום בואי לאדמתך,
ולא תשחק בקרבתי / ולא אשחק בקרבתך,
ולא תראה תמונתי / ולא אראה תמונתך,
למען כי שאול ביתך / ובקבר מעונתך -
בכור אבי וכן אמי, / שלומים לך באחוריתך,
ורוח אל תהי נחה / עלי רוחך ונשמתך!
אני הולך לארצי, כי / בארץ סגרו אותך.
ואנום עת ואיקץ עת - / ואת לעד בנומתך,
ועד בוא יום חליפתי / בלבי אש פרידתך!

כיצד המתח בין קרבה לריחוק מעוצב בשיר? הסבר והדגם את דבריך.
בתשובתך כתוב גם על התרומה של השאלה הרטורית בפתיחת השיר לעיצוב מתח זה.

2. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

מְלִיצָתִי בְּדֹאגְתֵי הַדּוּפָה / ר' שלמה אבן-גבירול

מְלִיצָתִי בְּדֹאגְתֵי הַדּוּפָה / וְשִׁמְחָתִי בְּאַנְחָתִי דְּחוּפָה,
וְאִם אָרְאָה שְׁחֹק – יִבְכֶּה לְבָבִי / לְחִיתִי שֶׁהִיא מְנִי קְטוּפָה.
”יְדִידִי, הֲלָבֹן עֶשֶׂר וְשֵׁשׁ / סֶפֶד וּבְכוֹת עָלַי יוֹם הָאֲסִיפָה –
אֲשֶׁר הָיָה לְהַמְשֵׁךְ בְּיַלְדוּת / בְּלַחֵי כַּחֲבָצֶלֶת שְׁזוּפָה?”
5 וְשִׁפְטֵנִי לְבָבִי מִנְעוּרִי / וְעַל כֵּן הֵיטָה נִפְשִׁי כְּפּוּפָה,
וְשֵׁם הַבֵּינִי וְהַמוֹסֵר מִנְתּוֹ / וְנִפְשִׁי הַחֲרוּצָה שֵׁם קְצוּפָה.
”וַיְמָה בָּצַע בְּהִתְקַצֵּף? אֲבָל דִּם / וְקָוָה, כִּי לְכֹל מִכָּה תִּרְוּפָה!
וַיְמָה יוֹעִיל בְּכוֹת עַל הַמְּצוּקִים / וַיְמָה יוֹעִיל לְדַמְעָה הֶעָרוּפָה?”
וַיְמָה אוֹחִיל וְעַד כְּמָה אֵיחֹל – / וְהַיּוֹם עוֹד וְלֹא מְלֹאָה תִּקְוָה?
10 וְטָרָם בּוֹא צָרִי גִלְעָד – וַיְמֹות / אֲנוּשׁ נִכְאָב אֲשֶׁר נִפְשׁוֹ נְגוּפָה.

פרש בתים 5-6 בשיר, והסבר כיצד בתים אלה משקפים את מצבו הנפשי של המשורר, כפי שהוא בא לידי ביטוי לאורך השיר.

3. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

חי אהבה / טדרוס אבולעפיה

1	בית	חי אהבה, צפרים, עופו אלי אוהבים ושאו שלום כואבים תוף בור כלוא יושבים, בי תאמרו כי רעבים הם צמאים, אבל לחם דמעות ודם לב אוכלים שואבים, יושבים בבור מאפל שפל כנפל, ובין פרעוש ויתוש וכנים לזהטים שוכבים.
2	בית	חיות קטנות אשר לא נקראו עוד בשם משתקשקין שם כמו חושקים בעת עוגבים, ישרק זבוב לדבורה שם, ושו יחלק עכבר, ויחדו עלי נפש וגוף אורבים.
3	בית	הנוגשים צוררים אצים, והשוטרים צוו לבל יתנו לחם והעורבים.
4	בית	
5	בית	
6	בית	

כיצד המשורר מעצים את תיאור הסבל של הכלואים בבית הסוהר מצד אחד, וכיצד הוא מרכך את תיאור הסבל הזה מצד אחר? הסבר והדגם את דבריך.

שירת ביאליק

4. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

הכְּנִיסֵנִי תַּחַת כְּנָפֶיךָ / חיים נחמן ביאליק

בית 1
הכְּנִיסֵנִי תַּחַת כְּנָפֶיךָ,
וְהֵי לִי אִם וְאַחֹת,
וְיֵהי חֵיקֶךָ מְקַלֵּט רֵאשִׁי,
קַרְתִּפְלוֹתַי הַנְּדָחוֹת.

בית 2
וּבַעַת רַחֲמִים, בִּיַּהֲשֵׁמָשׁוֹת,
שְׁחִי וְאַגֵּל לְךָ סוּד יְסוּרֵי:
אוֹמְרִים, יֵשׁ בְּעוֹלָם נְעוּרִים –
הֵיכֵן נְעוּרֵי?

בית 3
וְעוֹד רַז אֶחָד לְךָ אֶתְּוֹדָה:
נְפֹשִׁי נְשָׂרְפָה בְּלֶהֱבָה;
אוֹמְרִים, אֶהְבֶּה יֵשׁ בְּעוֹלָם –
מֵה־זֹאת אֶהְבֶּה?

בית 4
הַכּוֹכָבִים רָמוּ אוֹתִי,
הָיָה חֵלוֹם – אֶךְ גַּם הוּא עָבַר;
עָתָה אֵין לִי כְלוֹם בְּעוֹלָם –
אֵין לִי דָבָר.

בית 5
הכְּנִיסֵנִי תַּחַת כְּנָפֶיךָ,
וְהֵי לִי אִם וְאַחֹת,
וְיֵהי חֵיקֶךָ מְקַלֵּט רֵאשִׁי,
קַרְתִּפְלוֹתַי הַנְּדָחוֹת.

א. הסבר את שתי השורות המסיימות את הבית השני בשיר ואת שתי השורות המסיימות את הבית השלישי בשיר, וכתוב מהי תרומתן לבניית משמעות השיר. (9 נקודות)

ב. אם גם אתה שואל את השאלה "מה זאת אהבה?", האם אתה שואל אותה מאותן הסיבות שבגללן המשורר שואל שאלה זו? הסבר והדגם את דבריך. (5 נקודות)

5. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

צפּרת / חיים נחמן ביאליק

והנה נקלעה צפּרת כפּרח בקצה
שער מחלפתך המפזזה על-המחגרת,
וכמו רמזה לי: בחור, קום שקה-לה, ודמה
אלי הצפּרת!
אולם את – ההרגשת בצפּרת ובי?
ההרגשת, כי גם נפשי נתונה בשבי,
ומפּרפּרת ותלוּאה, ומצפה לישועה
במחלפתך הקלועה?

ובעיניך שוב אציץ ואבקש שם תשובה –
וכבתחלה הן צנועות, שתי יוני החן;
מה-לי צניעות עיניך – ומחלפתך משובה,
היא אומרת לי: הן!
מהרי, מהרי, אחותי, נבואה היערה,
תחת חפת אשך לך כל-נפשי אפיקה,
ואת-כל-אהבתי התלויה בשערה
נמית שגיני בנישקה.

כל-העולם טובע באור ובשיר,
אוצרות חיים לא-שערתים מסביב מתרחשים,
ובמשעל הנמתח בין יער וניר
שגיני הולכים ומחשים.
אנו הולכים והולכים, לשבילנו אין קץ,
אפּונו שבלים, כּתרונו צפּרות,
ובחניתות של-זהב יפּגענו כל-עץ
ובצאלי צפּרות.

הדמות כּרוב אם עב קלה ברום עולם רפּרפה?
אך גם-היא חיש הפליגה למדינת הים –
ואת-הרהורי הטוּור כמוה ורם
נשאָה עמה לנצח על-כתפה.
ושוב זה רקיע, ושוב תכלת בלי-סוף,
את הולכת בראש ואני כּרוך אחרך,
ובקמותיו המלאות השתרע הנוף,
והכל בהיר בו כמו בעיניך.

רגע אחד לי נדמה: ביער הלז,
המאפיל ומשיב צנתו עלינו,
גוזז מטמון מסתרים, המשמר מאז
וימעולם לשגיני –
פתאם רחפה הקמה – ומפה אליפה
עבר רטט קרנים על-פני האוקיינוס.
הו, מי השליג עלינו – ובשפע כּזה,
חיל צפּרות לבנות?

א. תאר את מוטיב מחלפות השיער בשיר, והסבר את תרומתו לבניית משמעות השיר. (9 נקודות)

ב. בחר מן השיר תיאור של חיזור שנגע לליבך או תיאור של חיזור שמקומם אותך, והסבר מדוע בחרת דווקא

בתיאור הזה. הדגם את דבריך. (5 נקודות)

6. קרא את השיר שלפניך, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

עם דמדומי החמה / חיים נחמן ביאליק

עם דמדומי החמה אלה החלון נאגשי ועלי התרפקי, לפתי היטב צנארי, שימי ראשך על ראשי - זכה עמי תדבקי.	הם האיים הרחוקים, העולמות הגבהים זו בחלומות ראינום; שעשוננו לגרים תחת כל השמים, וחיינו - לגיהנם.
ומחשקים ודבקים, אלה הזר הנורא דומם נשא עינינו; ושלחנו לחפשי על פני ימי האורה פלה הורי לבנו.	המה איי הזהב זו צמאנו אליהם כאל ארץ מולדת; שכל כוכבי הליל רמזו לנו עליהם באור קרן רועדת.
והתנשאו למרום ביעף שוקק פיונים, ובמרחק פליגו, לאבדו; ועל פני רכסי ארגמן, איי זהר אדמונים, ביעף דומם ירדו.	ועליהם נשאנו בלי רע ועמית כשני פרחים בציה; כשני אבדים המבקשים אבדה עולמית על פני ארץ נכריה.

- א. תמונת האוהבים בבית הראשון בשיר מעוררת ציפייה, אך בהמשך השיר הציפייה אינה מתממשת.
האם אתה מסכים עם קביעה זו? הסבר והדגם את דבריך. (9 נקודות)
- ב. בחר מן השיר תמונה שנגעה לליבך, והסבר מדוע בחרת בה. הדגם את דבריך. (5 נקודות)

ענה על אחת מן השאלות 7-20.

שירת המאה ה-20

שירת המחצית הראשונה של המאה ה-20

שירת לאה גולדברג

7. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

האַמָּנָם עוֹד יְבוֹאוּ יָמִים בְּסֻלְיָה וּבְחֻסָּד / לאה גולדברג

האַמָּנָם עוֹד יְבוֹאוּ יָמִים בְּסֻלְיָה וּבְחֻסָּד,
וְתִלְכִי בְשֻׁדָּה וְתִלְכִי בּוֹ פְּהֶלֶךְ הַתָּם,
וּמְחֻשׁוֹף כַּף־רִגְלֶךְ יִלְטֹף בְּעֵלֵי הָאֶסְפָּסֶת,
אוֹ שְׁלִפְיֵי־שֶׁבֶלִים יִדְקְרוּךְ וְתִמְתַּקְּךְ דְּקִירְתָּם.

אוֹ מָטָר יִשְׁיגְךָ בְּעֵדַת טְפוֹתָיו הַדּוֹפְקוֹת
עַל כְּתַפְיֶךָ, חֲזֹף, צְוֹאֲרֶךָ, וְרֹאשְׁךָ רַעְנָן.
וְתִלְכִי בְשֻׁדָּה הָרְטֹב וְיִרְחַב בְּךָ הַשִּׁקָּט
כְּאוֹר בְּשׁוּלֵי הָעֵנָן.

וְנִשְׁמַתְּ אֶת רִיחוֹ שֶׁל הַתָּלָם נְשִׁים וְרִגְעַ,
וְרֹאֵית אֶת הַשֶּׁמֶשׁ בְּרֵאֵי־הַשְּׁלוּלִית הַזָּהָב,
וּפְשׁוּטִים הַדְּבָרִים וְחַיִּים, וּמְתָר בָּם לְנִגְעַ,
וּמְתָר, וּמְתָר לְאַהֲבַ.

אֶת תִּלְכִי בְשֻׁדָּה. לְבִדְךָ. לֹא נִצְרַבְת בְּלֶהֱט
הַשְּׂרָפוֹת, בְּדַרְכִים שְׁסֻמְרוּ מְאִימָה וּמְדָם.
וּבִלְשׁוֹר־לֵבֶב שׁוֹב תִּהְיִי עֵנָה וְנִכְנַעַת
כְּאֶחָד הַדְּשָׁאִים, כְּאֶחָד הָאֲדָם.

בימי מלחמה אסור [...] לשכוח את הערכים האמיתיים של החיים [...] לעולם יהא שדה שיבולים טוב ויפה משממה, שעברו עליה הטנקים.

(לאה גולדברג, "על אותו נושא עצמו", השומר הצעיר, 8.9.1939)

הסבר והדגם כיצד דברים אלה של המשוררת באים לידי ביטוי בשיר זה.

8. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

אָרְן / לאה גולדברג

בית 1
כָּאן לֹא אֶשְׁמַע אֶת קוֹל הַקּוֹקְיָה.
כָּאן לֹא יִחַבֵּשׁ הָעֵץ מִצְנַפֵּת שְׁלֵג,
אֲבָל בְּצַל הָאֲרָנִים הָאֵלֶּה
כָּל יְלָדוֹתַי שְׁקָמָה לְתַחֲיָה.

בית 2
צְלִצּוֹל הַמְּחֻטִּים: הֲיֵיה הֲיֵיה ---
אֶקְרָא מוֹלְדֹת לְמַרְחֵב־הַשְּׁלֵג,
לְקַרְח יִרְקַרְק כּוֹבֵל הַפֶּלֶג,
לְלִשׁוֹן הַשִּׁיר בְּאֶרֶץ נִכְרִיָּה.

בית 3
אוּלֵי רַק צְפַרְי־מַסֵּע יוֹדְעוֹת -
כְּשֶׁהוּ תְלוּיּוֹת בֵּין אֶרֶץ וְשָׁמַיִם -
אֵת זֶה הַכָּאב שֶׁל שְׁתֵּי הַמוֹלְדוֹת.

בית 4
אֲתֶכֶם אֲנִי נִשְׁתַּלְתִּי פְעַמִּים,
אֲתֶכֶם אֲנִי צְמַחְתִּי, אֲרָנִים,
וְשָׂרְשֵׁי בְשָׁנִי נוֹפִים שׁוֹנִים.

בבית השני בשיר נזכרת המילה "מולדת", ואילו בבית השלישי נזכרות "שתי המולדות".
על פי השיר כולו, הסבר והדגם כיצד המשוררת מתמודדת עם המתח בין מולדת אחת לשתי מולדות.

9. לפניך סונט ב מתוך מחזור הסונטים: "שירי אהבה מספר עתיק" מאת לאה גולדברג (המתחיל במילים "ולא היה בינינו אלא זהר"), קרא אותו וענה על השאלה שאחריך.

ולא היה בינינו אלא זהר
ענו של השקמה ברחוב כפרי
ולבלובו של גן בטורם פרי
בלבן תפרחתו יפת התאר.

ומה מאד צחקת באמרי
כי אל השחר הענג כנרד
אקרב ואקטפנו למזכרת
ואשמרנו בין דפי ספרי.

את זרועך נשאת, התזכר?
והנידוּת אט ענף תפוח,
ועל ראשי ירד מטר צחר.

מאחורי גבך הכפר געור,
החלונות נצטלצלו עם רוח -
ולא היה בינינו אלא אור.

בשיר זה מתואר האושר שבהתאהבות בצד החשש שאושר זה יבוא אל קצו.
הסבר והדגם קביעה זו.

10. קרא את מחזור השירים (שירים א-ג) שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

הסתכלות בדבורה / לאה גולדברג

א	ב
ברבוע חלון מואר - על שמשה, מבחוץ, צללית של דבורה כמעט אין לראות את כנפיה.	בשמש היא היתה עלה זהב נופל, בפרח היא היתה טפה של דבש אפל, ואגל טל בנחיל של כוכבים - ופה היא צל.
הפוכה. גוף צר. שש רגלים דקות - בגלוי עירם, באיום מכער זוחלת דבורה.	מלה אחת של שיר בנחיל המצלצל, בשורת רצון נמרץ בתוך שרב עצל, תנועת האור באפר דמדומים - ופה היא צל.
ג	ג
איך נכתיר אותה בדברי שירה? איך נשיר ומה? יבוא ילד קטן ויאמר: המלכה עירמה.	מדבשך? מי יזכר את דבשך? הוא שם, הרחק, בפגרת. כאן, בשמשה מוארה, גופך, ראשך - כלך עקץ, שנאה אין-אונים עלובה ועגרת. הפחד הורג. השמרי לנפשך.

כתוב כיצד בא לידי ביטוי במחזור השירים "הסתכלות בדבורה" הניגוד בין אור ובין צל, והסבר את תרומתו לבניית המשמעות של מחזור השירים הזה.

שירת המחצית השנייה של המאה ה-20

אם בחרת לענות על חלק זה, ענה על שאלה אחת בנושא שלמדת.

זהויות

11. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

יונתן / יונה וולך

אני רץ על הגשר

והילדים אחרי

יונתן

יונתן הם קוראים

5 קצת דם

רק קצת דם לקנוח הדבש

אני מסכים לחור של נעץ

אבל הילדים רוצים

והם ילדים

10 ואני יונתן

הם כורתים את ראשי בענף

גלדיולה ואוספים את ראשי

בשני ענפי גלדיולה ואורזים

את ראשי בגיד מרשרש

15 יונתן

יונתן הם אומרים

באמת תסלח לנו

לא תארנו לעצמנו שאתה כזה.

"קינח", "דבש", "גלדיולה" ו"נייר מרשרש" הן מילים הרומזות על חוויות טובות, אך בשיר זה הן נקשרות לחוויה קשה.

הסבר כיצד מילים אלה מסייעות בעיצוב החוויה הקשה המתוארת בשיר. הדגם את דבריך.

12. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

אודיסס / חיים גורי

- בית 1
ובְּשׁוּבוֹ אֶל עִיר מוֹלְדָתוֹ מְצָא יָם
וְדָגִים שׁוֹנִים וְעֵשֶׂב צָף עַל הַגְּלִים הָאֲטִיִּים
וְשִׁמְשׁ נַחֲלָשֶׁת בְּשׁוּלֵי שָׁמַיִם.
- בית 2
טְעוֹת לְעוֹלָם חוֹזְרָת, אָמַר אוֹדִיסֵס בְּלִבּוֹ הָעֵיף
וְחָזַר עַד פְּרִשְׁת־הַדְּרָכִים הַסְּמוּכָה לְעִיר הַשְּׂכֵנָה,
לְמַצָּא אֶת הַדֶּרֶךְ אֶל עִיר מוֹלְדָתוֹ שְׁלֵא הֵיְתָה מֵיָם.
- בית 3
הַלֵּךְ עֵיף כְּחוֹלֵם וּמִתְגַּעְגַּע מְאֹד
בֵּין אֲנָשִׁים שֶׁדְּבָרוֹ יְוִנִית אַחֲרָת.
הַמְּלִים שֶׁנָּטַל עִמּוֹ כְּצִידָה לְדֶרֶךְ הַמַּסְעוֹת, גֹּעֵוּ בִּינְתֵימִים.
רָגַע חָשֵׁב כִּי נִרְדָּם לְיָמִים רַבִּים
וְחָזַר אֶל אֲנָשִׁים שְׁלֵא תָמְהוּ בְּרִאוֹתָם אוֹתוֹ
וְלֹא קָרְעוּ עֵינָיִם.
- בית 4
הוּא שָׁאֵל אוֹתָם בְּתַנוּעוֹת וְהֵם נָסוּ לְהִבִּין אוֹתוֹ
מִתּוֹךְ הַמְּרַחֲקִים.
הָאֲרָגְמָן הַסְּגִיל וְהַלֵּךְ בְּשׁוּלֵי אוֹתָם שָׁמַיִם.
- בית 5
קָמוּ הַמְּבַגְרִים וְנָטְלוּ אֶת הַיְלָדִים שֶׁעָמְדוּ סְבִיבוֹ בְּמַעְגָּל
וּמְשִׁכּוֹ אוֹתָם.
וְאוֹר אַחַר אוֹר הִצְהִיב בְּבֵית אַחַר בֵּית.
- בית 6
בָּא טַל וְיָרַד עַל רֵאשׁוֹ.
בָּאָה רוּחַ וְנִשְׁקָה לְשִׁפְתָיו.
בָּאוּ מַיִם וְשִׁטְפוּ רַגְלָיו כְּאֲבְרִיקְלִיָּה הַזְּמִנָּה
וְלֹא רָאוּ אֶת הַצְּלָקָת.
וְהַמְּשִׁיכוֹ בְּמוֹרֵד כְּדֶרֶךְ הַמַּיִם.

בבית השלישי בשיר נאמר על אודיסס כי "המלים שנטל עמו כצידה לדֶרֶךְ המסעות, גועו בינתיים".

כיצד דברים אלה מבטאים את המצוקה של אודיסס?

הסבר והדגם כיצד מצוקה זו באה לידי ביטוי בשיר כולו.

מה זאת אהבה?

13. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחרייך.

כְּאֲשֶׁר הָיִיתָ פֹּה / זלדה

כְּאֲשֶׁר הָיִיתָ פֹּה
וּמִבְּטֶדָה הַחוּם מִגֹּן עָלִי
וּמִחֻשְׁבוֹתֵינוּ נוֹגְעוֹת
פָּתַע
כְּנֶגֶד אֵל כְּנֶגֶד.

כְּאֲשֶׁר הָיִיתָ עֹמְדִי
בְּתוֹךְ הַדְּבָרִים הַחוֹלְפִים
הָיוּ הַקִּירוֹת בְּנֵי־בַיִת קְשִׁישִׁים
שֶׁסָּפְרוּ מַעֲשִׂיֹת עֲתִיקוֹת
בְּעָרֵב
כְּאֲשֶׁר שָׁתִּינוּ תָּהָה.

עֲכָשׁוּ הַקִּירוֹת אֵינָם מַחֲסֵה
הֵם הִסְתַּגְּרוּ בְּשִׁתְיִקְתָּם
וְלֹא יִשְׁגִּיחוּ בְּנֶפְלִי
עֲכָשׁוּ הַקִּירוֹת סִיד וּמָלֵט
יְסוּד זָר
חֶמֶר לֹא עוֹנָה כְּפָנוֹת.

תאר והסבר את השינוי ביחס של הדוברת אל ביתה, כפי שהוא בא לידי ביטוי בשיר.
בתשובתך התייחס ללשון הצירוף המעצבת שינוי זה.

14. לפניך שיר מאת יהודה עמיחי הלקוח ממחזור השירים "דוד מלך ישראל חי וקיים אתה האיש" ומתחיל במילים "וְכָל הַנְּשִׁים אָמְרוּ". קרא אותו, וענה על השאלה שאחריו.

וְכָל הַנְּשִׁים אָמְרוּ, אוֹתִי אָהַב יוֹתֵר מִכֶּלֶן,
וְרַק אֲבִישֶׁג הַשׁוֹנְמִית, הַנְּעֶרָה שֶׁבָּאָה אֵלָיו בְּזִקְנָתוֹ
לְחַמֵּם אוֹתוֹ, אָמְרָה: אֲנִי חִמַּמְתִּי אוֹתוֹ, וְלִטְפַּתִּי
אֶת כָּל צְלָקוֹת הַקָּרֵב וְצְלָקוֹת הָאֵהָבָה,
מִשְׁחַתִּי אוֹתוֹ בְּשֵׁמוֹ, לֹא לְמְלוּכָה, אֶלֶּא לְמִרְפֵּא,
וְלֹא שִׁמְעֵתִי אוֹתוֹ מִנְּגוֹן וְשֵׁר, אֲבָל נִגְבַּתִּי אֶת פִּי
נִטוּל הַשְּׂנִים, אַחַר שֶׁהֶאֱכַלְתִּי אוֹתוֹ דִּיסָה מְתוּקָה.
לֹא רָאִיתִי אֶת יְדָיו בְּקָרֵב אֲבָל נִשְׁקַתִּי
אֶת יְדָיו הַלְּבָנוֹת וְהַזְּקֵנוֹת.
אֲנִי כִבְשֵׁת הָרֶשֶׁת, חֲמָה וּמְלֵאֵת חֲמָלָה,
אֲנִי בָאתִי אֵלָיו מִן הַמְרֵעָה
כְּמוֹ שֶׁהוּא בָּא אֶל הַמְּלוּכָה מִן הַמְרֵעָה
אֲנִי כִבְשֵׁת הָרֶשֶׁת שֶׁקָּמָה מִן הַמְּשָׁל
וְאֲנִי שְׁלָף עַד מוֹת יְפְרִיד בִּינֵינוּ.

בשיר זה מתוארים הצדדים הקשים והמכוערים של הזקנה, אך נקודת המבט של אבישג מרככת צדדים אלה.
הסבר והדגם קביעה זו.

15. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

אָנִי בְּסֶךְ הַכֵּל / אריה סיון

אָנִי בְּסֶךְ הַכֵּל כְּמוֹ פֶּרֶחַ בְּחַמָּה.
אָבוֹתַי עָלוּ כְּרוּחַ סְעָרָה עַל הַחֹלוֹת,
שָׁתְלוּ, נִכְשׁוּ, נָטְעוּ, עָדְרוּ
וְאָנִי בְּשִׁמְשׁ, מִשֶּׁהוּ יָפֵה.
5 אַחִים שְׁלִי רְצִינָיִים כְּנִצּוֹלֵי שׁוֹאָה,
עָשׂוּ לְבִתֵּיהֶם
וְאָנִי אַחֲרַי תַּעֲנוּגִים קִטְנִים
בְּשָׂדוֹת פְּרָגִים וְאַפּוּנִים.
וּבְכָל־זֹאת גַּם לִי חֶלֶק
10 יֵשׁ בְּאֲדָמָה הַזֹּאת, וְלֹא בְּזָכוֹת אָבוֹת:
עֵינֵי, שְׁשִׁלְשֵׁת אֲלָפִים (אוּלַי יוֹתֵר) שָׁנִים
עֲצָבוֹ אֶת צוּרְתָן,
מוֹשְׁכוֹת אֶת אֲבָקָה שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.

בשורות 9-10 המשורר כותב: ובכל-זאת גם לי חלק

יש באדמה הזאת [...]

הסבר והדגם על פי השיר כולו, מהו החלק שיש למשורר באדמה הזאת.

16. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

גם הנוטשים / משה דור

בית 1
גם הנוטשים, אם העברית היתה צעקת
חיהם הראשונה, נושאים בסתר בשָׁרם הפנימי
ירקון קטן, שתים שלש אבני ירושלים או
מלוא הטוריה רגבי עמק
כבדים, מתפוררים.

בית 2
וכך, בליל האורות, בין ספורי ההצלחה
בשפת לא-אמם, שמבטאם עדין מסגיר
מים וחרים אחרים, פתאם עומד לבם
מדפק בממד זמן שונה. אכן,
אלו צלם מי, כאמונת ימים עברו, את
אישוני עיניהם הקפואות היתה התצלום מגלה
את הרוצח בדמות ירקון קטן, שתים שלש אבני
ירושלים או מלוא הטוריה רגבי עמק
כבדים, מתפוררים.

בבית הראשון ובבית השני נזכרים "ירקון קטן, שתים שלש אבני ירושלים או מלוא הטוריה רגבי עמק כבדים,
מתפוררים".

הסבר את התרומה של חזרה זו לבניית משמעות השיר.

שירים בעקבות השואה

17. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

יִצְחָק / אמיר גלבע

לפְּנוֹת בְּקֶר טִילָה שְׁמֵשׁ בְּתוֹךְ הַיַּעַר
יַחַד עָמִי וְעַם אָבִא
וַיְמִינִי בְּשִׂמְאֵלוֹ.

כְּבָרְק לְהִבֵּה מְאַכְלֵת בֵּין הָעֵצִים.
וְאֲנִי יָרָא כְּל־כֶּךְ אֶת פֶּחַד עֵינַי מוֹל דָּם עַל הָעֵלִים.

אָבִא אָבִא מֵהָר וְהִצִּילָה אֶת יִצְחָק
וְלֹא יִחְסֵר אִישׁ בְּסַעֲדַת הַצְּהָרִים.

זֶה אֲנִי הַנְּשֻׁחָט, בְּנִי,
וְכִבֵּר דָּמִי עַל הָעֵלִים.
וְאָבִא נִסְתֵּם קוֹלוֹ.
וּפְגִיו חוֹרִים.

וְרָצִיתִי לְצַעֲק, מְפָרֵר לֹא לְהֶאֱמִין
וְקוֹרֵעַ הָעֵינַיִם.
וְנִתְעוֹרְרִתִּי.

וְאַזְלַת־דָּם הִיְתָה יַד יָמִין

תאר מפנים מפתיעים בעלילת השיר, והסבר את תרומתם לבניית משמעותו.

18. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שם, אַמְרָתִי / טוביה ריבנר

1 בית	יִצְאָתִי מִבֵּיתִי לְהִרְאוֹת לְבְנֵי אֶת מְקוֹם מוֹצְאִי. שֵׁם, אַמְרָתִי, שְׂכַבְתִּי עַל הָאָרֶץ אָבֹן לְמִרְאֵשׁוֹתַי נִמּוֹד מִן הָעֵשֶׂב כַּעֲפַר הָאָרֶץ הַכֹּל שֵׁם נִשְׁמַר.	4 בית	אֵין דָּבָר, הַגִּידָה הַיְשִׁישָׁה בְּחִלּוֹן. כָּאֵן גַּם הָעֵתִיד עֵבֶר. וְסִגְרָה אֶת עֵינֶיהָ הַיְבִשׁוֹת כְּעוֹף הָעוֹלָה וְקוֹפֵל אֶת כְּנָפָיו וְצוֹלֵל.
2 בית	עֵבְרָנוּ בְּהָרִים וּבִיעָרוֹת וּבְעָרִים שֶׁהָיוּ מְעָרוֹת וְהַמַּיִם נִקְוּוּ בַּדָּרָךְ וְהַכְּבִישִׁים הָיוּ רָעִים. הַמְּכֻנֵּית דְּלָגָה עַל הַבּוֹרוֹת.	5 בית	כָּאֵן נוֹלְדָתִי, אַמְרָתִי לְבְנֵי. הוֹרִי וְזִקְנִי נוֹלְדוּ כָּאֵן קָרוֹב. נוֹלְדִים. כָּאֵן הָיָה בֵּית אַמְרָתִי לְבְנֵי וְהָרוּחַ עֵבְרָה בֵּינֵי לְבָיִן הַמַּלִּים.
3 בית	בְּאוֹר הַנוּטָה הַגְּעֵנוּ לְעִיר מוֹצְאִי. מָה הָאִוִּיר הַמְּתוֹק הַזֶּה? שׁוֹאֲלִים בְּנֵי. מָה הַטִּיחַ הַנוֹפֵל מֵהַקִּירוֹת?	6 בית	יִצְאָתִי לְהִרְאוֹת לְבְנֵי אֶת מְקוֹם מוֹצְאִי, וּמִתִּי נֹאכֵל, שׁוֹאֲלִים בְּנֵי, וְאִיפֹה נָלוֹן?

האם לדעתך סיום השיר מעיד על חוסר תקשורת בין האב לבניו או על דאגה כנה של הבנים לאביהם?
נמק והדגם את דבריך על פי השיר כולו.

19. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריך.

תקוֹן הַרְיָחוֹת/ ארז ביטון

מה אַתֶּם רוֹצִים מִמֶּנִּי,
טעם עֵרֶק וְרִיחַ זַעֲפָרָן צוֹרֵב,
אֲנִי כָּבֵר לֹא אוֹתוֹ הַיֶּלֶד
אָבוֹד בֵּין רַגְלַיִם שְׂמֵשֶׁחַק סְנוּקֶר
בְּקֶפֶה מְרָקוֹ
בְּלֵד.
עֲכָשׁוּ חֲבֵרִים
אֲנִי לוֹמֵד לְאָכֵל גְּלִידָה מִבְּדֹלַח
מֵאוֹטוֹ שְׂמֵשֶׁמִּיעַ קוֹלוֹת שֶׁל צִפְרִים
בְּעֵרֵב,
אֲנִי לוֹמֵד לְפִתַּח דְּלָתוֹת
בְּתַבּוֹת נְגִינָה עֲתִיקוֹת.

עֲכָשׁוּ
נָשִׁים בְּטַעַם תוֹתֵי שְׂדֵה
מְלֻמְדוֹת אוֹתִי לְהַרְיֵחַ כְּרִיכוֹת שֶׁל שְׂקֵסְפִיר
מִן הַמָּאָה הַשְּׁבַע עֲשָׂרָה
מְלֻמְדוֹת אוֹתִי לְשַׁחֵק בְּחֲתוּל סִימִי
בְּתוֹךְ סֶלּוֹן יָרֵק
חֲבֵרִים.

תאר את הניגוד בין חייו של המשורר בעבר ובין חייו בהווה, והסבר את תרומתו של ניגוד זה לבניית משמעות השיר.

20. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

נְעִילָה / פרץ דרור בנאי

תִּרְאֶה אוֹתִי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמִי
לֹא עוֹד זָר בְּעִירִי
כִּי לוֹיִתִי אֶת צְמִיחַת הַבְּתִים הָאֵלֶּה
עַד הֵייתִי לְמַתִּיחַת כְּבִישִׁים חֲדָשִׁים

תִּרְאֶה אוֹתִי אֲנִי יוֹדֵעַ אֶת מְקוֹמִי
כִּי נִגְמַלְתִּי בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן מַעֲבָרִי
וְקִיּוּמִי פֹה שׁוֹב אֵינְנוּ מִתְּנָה
אֲנָשִׁים מְבָרְכִים אוֹתִי בְּלִכְתִּי בְּרַחוּב
יֵשׁ לִי יְדִידִים מְעַט
וְאֵף לֹא שׁוֹנֵא אֶחָד
וְאִם בְּכָל זֹאת מִיִּשְׁהוּ פֶּעַם יִתְרַגַּז אוֹ יִטְרַד
אֲזַ לֹא נוֹרָא

אֲנִי מְדַבֵּר בְּשִׁפְףֵהּ הַזֹּאת כְּאִלוּ נוֹלְדִתִּי בָּהּ
כִּכָּה זֶה בְּחַיִּים אִם מִתְּגַבְּרִים
וְדוֹחִים אֶת הַקֵּל הַסִּכָּנָה
הַיְמִיִּים בָּאִים כְּמוֹ מִתְּנָה
וְהָאֶדָם סוֹפּוֹ לְהִתְפַּיֵּס עִם קִיּוּמוֹ

השיר מסתיים בשורה: "וְהָאֶדָם סוֹפּוֹ לְהִתְפַּיֵּס עִם קִיּוּמוֹ".

על פי שיר זה, הסבר מהי המשמעות של הפיוס. הדגם את דבריך.

פרק שני – סיפור קצר

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מן השאלות 21-24 (לכל שאלה – 14 נקודות).
אין להדגים באמצעות אותה היצירה בכמה תשובות.

שים לב: בשאלות 21-22 אין להדגים באמצעות הסיפורים "הסיף" מאת עגנון ו"רעידת האדמה בצ'ילה" מאת פון קלייסט.

21. האם דמות מרכזית בסיפור קצר שלמדת חווה תהליך שמוביל אותה לתובנה חדשה על עצמה, על חייה ועל סביבתה?
נמק והדגם את דבריך.

22. היעדר תקשורת, הסתרה, חוסר כנות וניצול הם דפוסי התנהגות המקשים על מערכות יחסים או מכשילים אותן.
תאר דפוס התנהגות כזה (או דפוסי התנהגות כאלה) בסיפור קצר שלמדת, והסבר את השפעתו על מערכת יחסים מרכזית בסיפור.

הסיף / ש"י עגנון

23. במהלך הוויכוח בין המספר לסיף, המספר אומר: איש שלום אני.
מה הם הקשיים שהסיף מציב למספר, המגדיר את עצמו "איש שלום", וכיצד המספר מתמודד עם קשיים אלה?
הסבר והדגם את דבריך.

רעידת האדמה בצ'ילה / היינריך פון קלייסט

ענה על שני הסעיפים א-ב.

24. א. בסיפור "רעידת האדמה בצ'ילה" הרוע שורר במשפחה, בחברה ובכנסייה.

הסבר והדגם קביעה זו. (8 נקודות)

ב. האם בסיפור זה מתוארת גם התנהגות אנושית חיובית?

נמק והדגם את דבריך. (6 נקודות)

פרק שלישי – רומאן ונובלה

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחת מן השאלות 25-28 (28 נקודות).

שים לב: על שאלות 25-26 תוכל לענות גם על פי אחד מן הרומאנים ברשימה שבשאלה 27.

25. תאר את השאיפות והתקוות של דמות מרכזית ברומאן או בנובלה שלמדת, והסבר אם היא מגשימה אותן. מה הם הגורמים המסייעים בהגשמת השאיפות והתקוות או המונעים את הגשמתן? הסבר והדגם את דבריך.

26. הגיבור הוא אינדיבידואל נערץ, אדם אקטיבי בעל אומץ ותושייה, לוחם גדול, שחיו ראויים להיכתב בספר, הוא אדם המייצג את האידיאלים והערכים של תקופתו ומצטיין במוסריות [...] הוא דמות מפתח החוצה את הגבולות האנושיים המקובלים. היפוכו של הגיבור הוא אנטי גיבור.
(מעובד על פי הערך: "גיבור / אנטי גיבור", אתר האינטרנט של האנציקלופדיה של הרעיונות)

על פי דברים אלה, הסבר אם הדמות המרכזית ברומאן או בנובלה שלמדת היא גיבור או אנטי גיבור. הדגם את דבריך.

27. **שים לב:** על שאלה 27 תוכל לענות רק על פי אחד מן הרומאנים ברשימה שלפניך.

סיפור פשוט, עיר קסומה, ספר הדקדוק הפנימי, מר מאני, מקדמות, שירה, חיי נישואים, התגנבות יחידים,

זיכרון דברים, והיום איננו כלה, החטא ועונשו, מאדאם בובארי, אנה קארנינה, המשפט, האמן ומרגריטה,

אל המגדלור, בית בודנברוק, מאה שנים של בדידות, הקול והזעם, אור באוגוסט, הדבר

לדמויות משונה ביצירה יש תפקידים שונים: אפיון הדמות המרכזית, קידום העלילה ועוד.

בחר בדמות משנה מן הרומאן שלמדת, תאר אותה, והסבר את תפקידה ברומאן.

28. אל תיגע בזמיר / נל הרפר לי

ענה על שני הסעיפים א-ב.

סקאוט שואלת את אטיקוס מדוע הוא מגן על טום רובינסון, אף כי הוא יודע שטום לא ינצח במשפט.

על כך אטיקוס עונה: גם אם לא נצליח לנצח בקרב אפילו בעוד מאה שנה, זאת לא סיבה לא לנסות.

א. הסבר והדגם כיצד דבריו של אטיקוס משקפים את דמותו, כפי שהיא מצטיירת ברומאן כולו.

(19 נקודות)

ב. האם לדעתך דבריו של אטיקוס רלוונטיים למאבקים חברתיים ופוליטיים בימינו? נמק והדגם את דבריך.

(9 נקודות)

פרק רביעי – דרמה

שים לב: פרק זה הוא חובה. ענה על אחת מן השאלות 29-32 (28 נקודות).

טרגדיות של סופוקלס: "אנטיגונה", "אדיפוס המלך" וטרגדיות של שקספיר: "המלט", "המלך ליר".
"מקבת", "אותלו", "רומיאו ויוליה"

29. מעשים קיצוניים, תעוזה, התרסה ופריצת גבולות מאפיינים את ההתנהגות של הגיבור הטרגי. כיצד מאפיינים כאלה באים לידי ביטוי בהתנהגות של הגיבור (או הגיבורה) בטרגדיה הקלסית שלמדת? הסבר את תרומתם לבניית משמעות המחזה.
30. מהו הרעיון המרכזי (או הרעיונות המרכזיים) בטרגדיה שלמדת? הצג שניים מן האמצעים הדרמטיים (למשל דיאלוגים, מונולוגים, ניגודים, סיבוך והתרה בעלילה) שבאמצעותם הרעיון המרכזי (או הרעיונות) מעוצב בטרגדיה.
- מחזה מודרני (מן המאה ה-19 או מן המאה ה-20)
31. הסבר והדגם מה מאפיין את מערכת היחסים בין בני המשפחה במחזה המודרני שלמדת. בתשובתך כתוב כיצד מערכת יחסים זו משקפת את הערכים של החברה הסובבת את המשפחה.
32. התפאורה, אביזרי הבמה וחפצים בעלי משמעות סמלית הם אמצעים המסייעים להדגיש את הרעיונות המרכזיים במחזה. הסבר והדגם קביעה זו על פי המחזה המודרני שלמדת.

פרק חמישי — שיר שלא נלמד

שנים לב: פרק זה הוא חובה. ענה על שאלה 33 (16 נקודות).

33. לפניך שיר בלי שם מאת פרץ דרור בנאי*. קרא אותו, וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

כִּי הֶרְחֹב הוּא סֶף בֵּיתוֹ שֶׁל הָאֱלֹהִים
וְכָל הַהוֹמְלָסִים הַגָּרִים בּוֹ הֵם נִתְיָנוּ
הַמְחַכִּים לְאַשְׁרוֹת כְּנִיסָה
וּלְאַשְׁרוֹת יְצִיאָה
5 וּבִינְתַיִם בִּימֵי הַקָּר מְבַקְּשִׁים קֶצֶת חֵם
וּבִימֵי הַחֵם קֶצֶת קוֹר
וּקֶצֶת גּוֹנְבִים
קֶצֶת מְלַקְּטִים
אוֹסְפִים נְדָבוֹת בְּאֲדִישׁוֹת שֶׁל מְאֻשְׁרִים
10 וְכִי לְמָה אֶפְשֶׁר לְצַפּוֹת מְאֻנְשִׁים שֶׁכָּבְהָ זִיק בְּעֵינֵיהֶם
שֶׁסְחָבוֹת עַל גּוֹפָם
שֶׁאֵין כְּרִית לְרֹאשָׁם
שֶׁאֵין תְּקָרָה
שֶׁאֵין קִיר
15 שֶׁאֵין מְגוֹן כְּלִשְׁהוּ
אֵלֶּה אֲבָדוּ כְּבוֹדָם וְחֲרוֹתָם
וְהָיוּ לְכַתְּבַת עַל קִיר חַיִּינוּ
כָּאֵן.

* פרץ דרור בנאי — משורר ומתרגם ישראלי, יליד 1947. מספריו: חמצן: שירים (1980), בדים: שירים (1987), שישים מתחת לאפס (2008).

א. כיצד מוצגים בשיר חייהם של ההומלסים? הסבר והדגם את דבריך. (8 נקודות)

ב. פרש את השורה הראשונה בשיר ואת שתי השורות האחרונות בו, והסבר את תרומתן לבניית משמעות השיר. (8 נקודות)

בהצלחה!

נושאי הלימוד לבחינה בספרות

2 יחידות לימוד - שאלון מספר 005

1. מבנה תכנית הלימודים

קבוצות	פרקים
1. השירה העברית בימי-הביניים 2. שירי ביאליק 3. שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 4. שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20	א. שירה
1. סיפורי עגנון 2. סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 3. סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 ומהמאה ה-21 4. סיפור מתורגם	ב. סיפור קצר
1. רומאן עברי 2. רומאן מתורגם 3. נובלה עברית 4. נובלה מתורגמת	ג. רומאן ונובלה
1. טרגדיה של סופוקלס או של שקספיר 2. מחזה מודרני (עברי או מתורגם)	ד. דרמה

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

2. מבנה הבחינה

- בבחינה יהיו חמישה פרקים כמפורט להלן:
 - שירה.
 - סיפור קצר.
 - דרמה.
 - רומאן ונובלה.
 - יצירה שלא נלמדה.
- הפרק הרביעי והפרק החמישי הם פרקי חובה. הפרק החמישי הוא יצירה שלא נלמדה (שיר או סיפור). תוכנו של הפרק הרביעי עשוי להשתנות ממועד למועד. בהתאם לכך ישתנה תוכן הפרקים האחרים וישתנה סדרם. למשל, במועד מסוים יהיה הפרק הרביעי "רומאן ונובלה", ויתר הפרקים יהיו פרקי בחירה (שניים מבין שלושה, כמקובל כיום); במועד אחר יהיה הפרק הרביעי "שירה", והפרק "רומאן ונובלה" יהפוך לאחד מפרקי הבחירה, וכן הלאה.
- להלן חלוקת הנקודות בין פרקי הבחינה: 28 נקודות לכל אחד מארבעת הפרקים הראשונים (על הנבחן לענות על שלושה פרקים) ו-16 נקודות לפרק החמישי. סך-הכול – 100 נקודות.

3. נושאי הלימוד

פרק א – שירה

קבוצה ראשונה – שירת ימי-הביניים

יש ללמוד ארבעה שירים – שיר אחד מכל קבוצת שירים (א'-ד'):

א	ר' יהודה הלוי	ישנה בחיק ילדות
	ר' שלמה אבן גבירול	שחי לאל; טרם היותי
ב	ר' יהודה הלוי	יפה נוף; לבי במזרח; הבא מבול
	ר' שלמה אבן גבירול	מליצתי בדאגתי הדופה
ג	ר' שמואל הנגיד	הים ביני ובינך
	טדרוס אבולעאפיה	חי אהבה
ד	ר' משה אבן עזרא	כתנות פסים
	ר' שלמה אבן גבירול	ראה שמש; לאטך דברי שירך

(כל השירים מתוך: שירמן חיים, השירה העברית בספרד ובפרובנס, מוסד ביאליק, 1960)

הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שנייה – שירי ביאליק

יש ללמוד ארבעה שירים – שיר אחד מכל קבוצת שירים (א'-ד'):

א	לא זכיתי באור מן ההפקר; ואם ישאל המלאך; חוזה לך ברח
ב	לבדי
ג	הכניסיני תחת כנפך; ציפורת; עם דמדומי החמה
ד	על השחיטה

(שירים, מהדורה מדעית, דביר, תשמ"ג-תש"ן; וכן: ח"נ ביאליק, השירים, בעריכת אבנר הולצמן, דביר, 2004; וכן: פרויקט בן יהודה.)

הערה: ברשימה זו יחולו שינויים מדי כמה שנים.

קבוצה שלישית – שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמוד חמישה שירים – שיר אחד מרשימת השירים של כל אחד מהמשוררים האלה:

א	אלתרמן נתן	ירח, ליל קיץ, עוד אבוא אל ספך (שירים משכבר: כוכבים בחוץ, הקיבוץ המאוחד, 1999); שיר משמר (חגיגת קיץ, מחברות לספרות, 1965).
ב	גולדברג לאה	אורן, ולא היה בינינו אלא זהר, האמנם עוד יבואו ימים, הסתכלות בדבורה (שירים, כרכים א-ג, בעריכת: ט' ריבנר, ספרית פועלים, 1973)
ג	גרינברג אורי צבי	שיר אמני והנחל, שיר נס השיר, תפילה אחרונה, אליהו הנביא (ששה מיליונים כוסות אליהו). (כל כתבי אצ"ג, מוסד ביאליק, ירושלים, 1990-2001).
ד	טשרניחובסקי שאול	אומרים ישנה ארץ (ארץ שכורת שמש), ראי אדמה, שיר ב מתוך שירים לאילאיל, לא רגעי שנת. (כל כתבי שאול טשרניחובסקי, עם עובד, 1990; וכן: שירי טשרניחובסקי, דביר, תשכ"ח)
ה	רחל	פגישה, חצי פגישה; מיכל; רק על עצמי; באחד גלגולי (שירת רחל, דבר, 1977; וכן: פרויקט בן יהודה.)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

קבוצה רביעית – שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20

יש ללמוד ארבעה שירים – מנושא נבחר אחד בהתאם להוראות האלה:

יש לבחור נושא אחד מחמשת הנושאים: זהויות; מה זאת אהבה?; לחיות בארץ-ישראל; שירים בעקבות השואה; החברה הישראלית – בין שבר לאיחוי.

זהויות

1	יהודה עמיחי: כל הדורות שלפני (שירי יהודה עמיחי, כרך 2, שוקן, 2004)	או	ארז ביטון: דברי רקע ראשוניים (ציפור בין יבשות, הקיבוץ המאוחד, 1990)
2	חיים גורי: אודיסס (השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1998)	או	יונה וולך: יונתן (תת הכרה נפתחת כמו מניפה, הקיבוץ המאוחד, 1992)
3	שמעון אדף: שדרות (המונולוג של איקרוס, גוונים, 1997)	או	זלדה: שני יסודות (שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, 1985)
4	נידאא ח'ורי: הדיברות (מס' 2) (בגוף אחר, מבחר שירים, 1987-2010, קשב לשירה, 2011)	או	רוני סומק: שיר פטריוטי (מחחתרת החלב, זמורה ביתן, 2005)

מה זאת אהבה?

1	דליה רביקוביץ: חול אפסי (כל השירים עד כה, הקיבוץ המאוחד, 1995)	או	נתן זך: כשצלצלת רעד קולך (כל השירים ושירים חדשים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 2008)
2	אברהם חלפי: עטור מצחך (שירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1987)	או	פרץ דרור בנאי: כי אהבה היא צורך (קשת וכידון, ספרית פועלים, 1985)
3	נתן זך: שיר לאוהבים הנבונים (כל השירים ושירים חדשים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 2008)	או	ט. כרמי: חוה ידעה (ט. כרמי, מבחר 1951-1994, דביר, 1994)
4	זלדה: כאשר היית פה (שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, 1985)	או	יהודה עמיחי: וכל הנשים אמרו (דוד מלך ישראל חי וקיים, שיר מספר 7, שירי יהודה עמיחי, כרך 5, שוקן, 2004)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

לחיות בארץ-ישראל

1	חיים גורי: ירושה (השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1998)	או	אמיר גלבע: שיר בבוקר בבוקר (כל השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1994)
2	משה דור: גם הנוטשים (עוברים את הנהר, זמורה ביתן, 1998)	או	אריה סיון: אני בסך הכול (ערבון, מבחר שירים 1957-1997, הקיבוץ המאוחד, 2002)
3	יהודה עמיחי: תיירים (שירי יהודה עמיחי, כרך 3, שוקן, 2004)	או	יצחק לאור: אהבת הארץ (שירים 1974-1992, הקיבוץ המאוחד, 2002)
4	ארז ביטון: תקציר שיחה (ציפור בין יבשות, הקיבוץ המאוחד, 1990)	או	נתן יונתן: לאן היינו הולכים (שירים בכסות הערב, מבחר מכל שיריו, ידיעות אחרונות, 2004)

שירים בעקבות השואה

1	מאיר ויזלטיר: אבא ואמא הלכו לקולנוע (קיצור שנות השישים, שירים, 1959-1972, הקיבוץ המאוחד, 1984)	או	דן פגיס: טיוטת הסכם לשילומים (כל השירים, הקיבוץ המאוחד, 1991)
2	טוביה ריבנר: שם אמרתי (ואל מקומי שואף, ספריית פועלים, 1990)	או	אמיר גלבע: יצחק (כל השירים, כרך א', הקיבוץ המאוחד, 1994)
3	דן פגיס: כתוב בעיפרון בקרון החתום (כל השירים, הקיבוץ המאוחד, 1991)	או	אבנר טריינין: כתונת איש המחנות (הר וזיתים, אגודת שלם, 1969)
4	אסתר אטינגר: היער השחור (לילה ויום, הקיבוץ המאוחד, 2011)	או	בן ציון תומר: ילדי הצל (על קו המשווה, עקד, 1969)

החברה הישראלית – בין שבר לאיחוי

1	בנאי פרץ דרור: נעילה (יפעת ולא משהו אחר, ספריית פועלים, 1982)	או	ביטון ארז: תיקון הריחות (ציפור בין יבשות, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1990)
2	בן שמחון מירי: נערה מן הקטמונים (חתך-אורך) (מעוניינת, לא מעוניינת, הוצאת הקיבוץ המאוחד, 1983)	או	הס אמירה: סלימה את דומעת (כמו בכי שאין לו עיניים להיבכות, הוצאת עם עובד 2014)
3	אליהו אלי: מתחת לפני האדמה (אני ולא מלאך, הליקון, 2008)	או	אהרון אלמוג: על שתיקתם של התימנים, (אם תראו סוכה עפה, הקיבוץ המאוחד, 2004)
4	עמיחי יהודה: והגירת הורי (שירים 1948-1962, שוקן, 1963)	או	סיון אריה: סיפור על הסבתא (ערבון, הקיבוץ המאוחד ומוסד ביאליק, 2001)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

פרק ב – סיפור קצר

במסגרת הסיפור הקצר יילמדו שישה סיפורים בסך הכול, כמפורט להלן: שני סיפורים מן הקבוצה הראשונה - סיפורי עגנון (או אחת מיצירותיו כמפורט להלן), שני סיפורים מן הספרות העברית - אחד מן הקבוצה השנייה ואחד מן הקבוצה השלישית, ושני סיפורים מן הקבוצה הרביעית - סיפורים מתורגמים.

הערה:

– במועד קיץ תשע"ח, אחת מן השאלות בפרק "סיפור קצר" תהיה על הסיפור "הסיף" מאת שמואל יוסף עגנון.

– במועד קיץ תשע"ח, אחת מן השאלות בפרק "סיפור קצר" תהיה על הסיפור "רעידת האדמה בצ'ילה" מאת היינריך פון קלייסט.

קבוצה ראשונה – סיפורי שמואל יוסף עגנון

יש ללמוד שתיים מבין היצירות האלה:

המטפחת; עגונות (אלו ואלו, שוקן, 1998); האדונית והרוכל; מדירה לדירה; התזמורת (סמוך ונראה, שוקן, 1998); פנים אחרות; הרופא וגרושתו (על כפות המנעול, שוקן, 1998); המלבוש; תהילה; עם כניסת היום; פרנהיים (עד הנה, שוקן, 1998); "הסיף" (תכריך של סיפורים, שוקן, 2011); שבועת אמונים* (עד הנה, שוקן, 1998); בדמי ימיה*; גבעת החול* (על כפות המנעול, שוקן, 1998)

* בשל אורכן, כל אחת משלוש היצירות שלעיל המסומנות בכוכבית תיחשב כחלופה לשני סיפורים.

קבוצה שנייה – סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמוד סיפור אחד מבין הסיפורים האלה:

אברמוביץ' ש"י (מנדלי מו"ס): שם ויפת בעגלה (סיפורים קטנים, דביר לעם, 1950)

בארון דבורה: שפרה; פראדל (פרשיות, מוסד ביאליק, 1968)

בורלא יהודה: אתנן (כתבי יהודה בורלא: מרננת, דבר-מסדה, תשכ"ב)

ברדיצ'בסקי מיכה יוסף: קלונימוס ונעמי (כתבי מיכה יוסף ברדיצ'בסקי, דביר, 1965; וכן:

מיכה יוסף: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/berdi>)

ברנר יוסף חיים: המוצא; עוולה (בין מים למים, הקיבוץ המאוחד, 1980; וכן: ילקוט לבתי-הספר, הקיבוץ המאוחד, 1969; וכן:

ברדיצ'בסקי יצחק דב: כרת; תלוש (כתבי י"ד ברקוביץ', כרך א', דביר, 1964; וכן: סיפורים נבחרים, דביר לעם, 1953)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

גנסין אורי: סעודה מפסקת (כל כתביו, ספריית פועלים/ הקיבוץ המאוחד, 1982; וכן פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/gnessin>)

הזז חיים: אדם מישראל; שלולית גנוזה (סיפורים נבחרים, דביר, 1974)

פרץ יהודה לייב: שמע ישראל (כל כתביו י"ל פרץ, כרך א', דביר, 1962); בין שני הרים (שם, כרך ב'; וכן: פרויקט בו יהודה – <http://benyehuda.org/perets>)

שופמן גרשום: הערדל; נקמה של תיבת זמרה; הניה (כל כתביו גרשום שופמן, כרך א', דביר ועם עובד, 1960)

שטיינברג יעקב: בת הרב; העיוורת; בת ישראל; בין לבני הכסף (ילקוט סיפורים, יחדיו, 1981)

שמי יצחק: הבריחה; בין חולות הישימון (שישה סיפורים, ספריית תרמיל, משרד הביטחון, 1984; וכן: סיפורי יצחק שמי, ניומן, 1971)

קבוצה שלישית – סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 עד המאה ה-21

יש ללמוד סיפור אחד מבין הסיפורים האלה:

איני לאה: עד שיעבור כל המשמר כולו (גיבורי קיץ, הקיבוץ המאוחד, 1991)

אלוני ניסים: שמיל; להיות אופה (הינשוף, ספריית תרמיל, 1975; וכן: הינשוף, סדרת קלאסי כיס, עם עובד, 1997)

אפלפלד אהרון: שלושה; עשן; סיפור אהבה; ברטה (עשן, עכשיו, 1962); המצוד; קיטי (בגיא הפורה, שוקן, 1963)

בלס שמעון: בעיר התחתית (בעיר התחתית, ספריית תרמיל, משרד הביטחון, 1979)

בן נר יצחק: קולנוע; משחקים בחורף (שקיעה כפרית, עם עובד, 1976)

ברדוגו סמי: שוק; חיזו בטטה (ילדה שחורה, בבל, 1999)

גוטפרינד אמיר: גלויה מוואלדזה (אחוזות החוף, זמורה ביתן, 2002)

הנדל יהודית: סיפור בלי כתובת (כסף קטן, הקיבוץ המאוחד, 1988)

יהושע אברהם ב': מסע הערב של יתיר; שתיקה הולכת ונמשכת של משורר, גאות הים (כל הסיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1993)

כהנא-כרמון עמליה: נעימה ששון כותבת שירים (בכפיפה אחת, הקיבוץ המאוחד, 1971); הינומה (שדות מגנטיים, הקיבוץ המאוחד, 1977)

ליברכט סביון: חדר על הגג (תפוחים מן המדבר, ספריית פועלים, 1986)

מגד אהרון: יד ושם (ישראל חברים, הקיבוץ המאוחד, 1963)

מטלון רונית: אח קטן; ילדה בקפה (זרים בבית, הקיבוץ המאוחד, 1992)

ס' יזהר (סמילנסקי): השבוי (חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה, זמורה ביתן, 1989)

עוז עמוס: דרך הרוח; נוודים וצפע (ארצות התן, עם עובד, 1989)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

קנו יהושע: התרנגולת בעלת שלוש הרגליים (מומנט מוסיקלי, הקיבוץ המאוחד, 1980)

קסטל-בלום אורלי: שפרה (לא רחוק ממרכז העיר, עם עובד, 1987)

קרת אתגר: צפירה (צינורות, עם עובד, 1992)

שחר דוד: מעשה ברוקח ובגאולת העולם; דברים שבטבע האדם; על הצללים והצלם (מותו של האלוהים הקטן, שוקן, 1970)

תמוז בנימין: מעשה בעץ זית; תחרות שחייה (סיפורים, כתר, 1987)

קבוצה רביעית – סיפור מתורגם

יש ללמוד שניים מבין הסיפורים האלה:

אידריס יוסוף: מספר ארבע (מקום על-פני האדמה, ון-ליר, 1986)

אל חכים תאופיק: על חוד התער (סיפורים ערביים, משרד הביטחון, סיפורים פלשתיניים)

באבל יצחק: מעשה בשובכי (סיפורים, ספריית פועלים, 1969); בן הרבי (חיל הפרשים ועוד סיפורים, כתר, 1987)

בשביס-זינגר יצחק: המפתח (המפתח, ספריית פועלים, 1978); גימפל תם (חורבן קרשב ועוד סיפורים, כרמל, 2000)

בוקצ'יו ג'ובאני: הבז (דקאמרון – ספר עשרת הימים, כרמל, 2000)

גוגול ניקולאי וסילייביץ': האדרת (סיפורים פטרבורגיים, הקיבוץ המאוחד, 1992)

גבריאל גרסיה מרקס: איש זקן מאוד עם כנפיים עצומות (הסיפור העצוב שלא ייאמן על ארנדירה התמה וסבתה האכזרית,

שוקן, 1986)

דוקטורוב אדגר לורנס: הסופר במשפחה (חיי המשוררים, זמורה ביתן, 1988)

המינגווי ארנסט: הרוצחים (גברים ללא נשים, זמורה ביתן, 1988)

לוי פרימו: התלמיד (זמן שאול, הקיבוץ המאוחד, 1988)

מופסן גי דה: העלמה פרל (הירושה, עם עובד, 1977)

מחפוז נגיב: אחרי עשרים שנה (מקום על פני האדמה, ון-ליר, 1986); בית בעל שם רע; הפנסיונר (הגנב והכלבים וסיפורים

אחרים, ספריית פועלים, 1970)

מנספילד קתרין: הזבוב (הספרות כרך א' 2, 1968)

נבוקוב ולדימיר: רגע של חסד (תריסר רוסי, הקיבוץ המאוחד, 1994)

סלינג'ר ג'רום דוד: יום נפלא לדגי בננה; מר קרסולי שלנו בקונטיקט (לאסמה – באהבה ובסאוב, מפעלים אוניברסיטאיים

להוצאה לאור, 1979)

עזאם סמירה: השעון והאדם (סיפורים פלשתיניים, עקד, 1970)

פו אדגר אלן: הבור והמטוטלת (הבור והמטוטלת, סדרת קלאסי כיס, עם עובד, 1997); אלאונורה (מעשי הרצח ברחוב מורג,

מחברות לספרות, 1965)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

פוקנר ויליאם: ורד לאמילי (סימן קריאה 1, 1972; ורד לאמילי – מסתורין ואהבה, עקד, 1993); אמבר מובער (סימן קריאה 1, 1972)

פיילי גרייס: שיחה עם אבי (סימן קריאה 16–17, 1973; סיפורים אמריקאיים משנות ה-60 וה-70, עם עובד, 1993)
פינק אידה: הגן המפליג למרחקים; ציפורים; המחבוא (הגן המפליג למרחקים, ספריית פועלים 1988; וכן: כל הסיפורים, עם עובד, 2004)

צ'יכוב אנטון פבלוביץ': כינורו של רוטשילד; יגון (מבחר סיפורי צ'יכוב לבתי ספר, טברסקי, 1966)

קלייסט הינריך פון: רעידת האדמה בצ'ילה (קולהאס ואחרים), הקיבוץ המאוחד, 2002)

קפקא פרנץ: גזר הדין (גזר הדין וסיפורים אחרים, עם עובד, 1997)

קרבר ריימונד: דבר קטן וטוב; נוצות; קתדרלה (דבר קטן וטוב, כתר, 1986)

שלום עליכם: אהבתי הראשונה (הסיפור הקצר, ספריית פועלים, 1977)

פרק ג – רומאן ונובלה

יש לבחור אחת מבין האפשרויות האלה:

1. רומאן אחד או נובלה אחת מן הרשימה שבארבע קבוצות היצירות שלהלן.
2. רומאן אחד מן הקבוצה הראשונה או מן הקבוצה השנייה, המסומן בכוכבית.

שימו לב: מומלץ שבמהלך לימודיהם יקראו הנבחנים, על-פי בחירתם ותוך התייעצות עם המורה, לפחות שישה ספרים בנוסף לרומאנים ו/או לנובלות שילמדו במסגרת פרק זה. במסגרת הקריאה החופשית הזו נבחנים רשאים לקרוא גם רומאנים וקובצי סיפורים המופיעים בתכנית הלימודים.

קבוצה ראשונה – רומאן עברי

אורפז יצחק: מסע דניאל (עם עובד, 1986)

איתן רחל: ברקיע החמישי (עם עובד, 1976)

אפלפלד אהרון: תור הפלאות (הקיבוץ המאוחד, תשל"ח); קטרנה (כתר, 1989)

באר חיים: נוצות (עם עובד, 1992); חבלים (עם עובד, 1998)

בן נר יצחק: בוקר של שוטים (כתר, 1992)

ברבש בני: מי פירסט סוני (הקיבוץ המאוחד, 1994)

ברטוב חנוך: פצעי בגרות (עם עובד, 1969)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

- בר-יוסף יהושע: עיר קסומה* (הקיבוץ המאוחד, 1979)
- גרוסמן דוד: ספר הדקדוק הפנימי* (הקיבוץ המאוחד, 1991); מומיק (הקיבוץ המאוחד, 2006)
- הנדל יהודית: החמסין האחרון (הקיבוץ המאוחד, 1993)
- יהושע אברהם ב': המאהב (שוקן, 1981); מר מאני* (הקיבוץ המאוחד, 1993); השיבה מהודו (הקיבוץ המאוחד, 1994); שליחותו של הממונה על משאבי אנוש (הקיבוץ המאוחד, 2004)
- לפיד שולמית: גיא אוני (כתר, 1982)
- מגד אהרון: החי על המת (עם עובד, 1974); פויגלמן (עם עובד, 1987); מסע באב (עם עובד, 1980)
- מיכאל סמי: חצוצרה בוואדי (עם עובד, 2003); חסות (עם עובד, 1979)
- נבו אשכול: ארבעה בתים וגעגוע (זמורה ביתן, 2004)
- ס' יזהר (סמילנסקי): מקדמות* (זמורה ביתן, 1992)
- עגנון שמואל יוסף: סיפור פשוט* (כל סיפורי ש"י עגנון, כרך ג': על כפות המנעול, שוקן, 1998; וכן: סיפור פשוט (כולל הערות וביאורים, שוקן, 1998); שירה* (שוקן, 1999)
- עוז עמוס: מיכאל שלי (עם עובד, 1990); מנוחה נכונה (עם עובד, 1983); קופסה שחורה (עם עובד, 1996)
- עמיר אלי: מפריח היונים (עם עובד, 1993)
- פוגל דוד: חיי נישואים* (הקיבוץ המאוחד, 2000)
- קורן ישעיהו: לוויה בצהריים (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1974)
- ק' צטניק: השעון (מוסד ביאליק, 1972)
- קנז יהושע: התגנבות יחידים* (עם עובד, 2006); מחזיר אהבות קודמות (עם עובד, 1997)
- קניוק יורם: חימו מלך ירושלים (עם עובד, 2003); אדם בן כלב (ספריית פועלים, 1987)
- ראובני אהרון: שמות (עם עובד, 1969)
- רביניאן דורית: החתונות שלנו (עם עובד, 1999)
- שבתאי יעקב: זיכרון דברים* (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1977)
- שדה פנחס: החיים כמשל (שוקן, 2002)
- שחם נתן: רביעיית רוזנדורף (עם עובד, 1987)
- שלו מאיר: רומן רוסי (עם עובד, 1988); כימים אחדים (עם עובד, 1994); יונה ונער (עם עובד, 2006)
- שמיר משה: הוא הלך בשדות (עם עובד, 1972); במו ידיו: פרקי אליק (עם עובד, 1972)
- תמוז בנימין: מינוטאור (הקיבוץ המאוחד, 1980); רקוויאם לנעמן (זמורה-ביתן-מודן, 1978)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שנייה – רומאן מתורגם

- אוסטר פול: ארמון הירח (עם עובד, 1977); מוסיקת המקרה (עם עובד, 1992)
אורוול ג'ורג': 1984 (עם עובד, 1972)
אז'אר אמיל (גארי רומן): כל החיים לפניו (עם עובד, 1984)
אייטמטוב צ'ינגיס: והיום איננו כלה (עם עובד, 1994)
אליוט ג'ורג': הטחנה על שפת הפלוס (כרמל, 1998)
גולדינג ויליאם ג'רלד: בעל זבוב (עם עובד, 1972)
בולקוב מיכאיל: האמן ומרגריטה* (ידיעות אחרונות – ספרי חמד, 1999)
בל היינריך: המוקיון (מסדה, 1971)
בלזק אונורה דה: אבא גוריו (הקיבוץ המאוחד, 1992); הדודן פונס (עם עובד, 1981)
ברונטה אמילי: אנקת גבהים (כתר, 1990)
ברונטה שרלוט: ג'ין אייר (זמורה ביתן, 1987)
בשביס-זינגר יצחק: העבד (עם עובד, 2004)
גארי רומן: עפיפונים (עם עובד, 1983)
גריין גרהם: מסעותי עם דודתי (עם עובד, 1989)
דה לוקה ארי: הר אדוני (הקיבוץ המאוחד, 2003)
דוסטויבסקי פ"מ: החטא ועונשו* (ידיעות אחרונות, 1995)
דיקנס צ'רלס: תקוות גדולות (ספריית פועלים, 1983); דוד קופרפילד (דביר וזמורה ביתן, 1987)
הסה הרמן: נרקיס וגולדמונד (שוקן, 1975)
הרפר לי נל: אל תיגע בזמיר (עם עובד, 2003)
וולף וירגיניה: אל המגדלור* (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, סימן קריאה, 1975)
ויילד אוסקר: תמונתו של דוריאן גריי (אור-עם, 1984; וכן: חנות ספרים, 1998)
טולסטוי לב: אנה קרנינה* (עם עובד, 1999)
מאן תומס: בית בודנברוק* (עם עובד, 1986)
לורנס דיוויד הרברט: בנים ואוהבים (שוקן, 1981)
מארקס ג' גרסיה: מאה שנים של בדידות* (עם עובד, 1972); אהבה בימי כולרה (עם עובד, 1989)
מוריסון טוני: העין הכי כחולה (הקיבוץ המאוחד, 1996)
מלמוד ברנרד: העוזר (עם עובד, 1979)
ממי אלבר: נציב המלח (עם עובד, 1964)
סלינג'ר ג'רום דיוויד: התפסן בשדה השיפון (עם עובד, 1975)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

- סראמגו ז'וזה: על העיוורון (הקיבוץ המאוחד, 2000)
- פוקנר ויליאם: הקול והזעם* (ספריית פועלים, 1973); אור באוגוסט* (ספריית פועלים, 1968)
- פיצג'ראלד פ' סקוט: גטסבי הגדול (הקיבוץ המאוחד, 1999); ענוג הוא הלילה (עם עובד, 1973)
- פלובר גוסטב: מאדאם בובארי* (הקיבוץ המאוחד, 1991)
- פרלה יהושע: יהודים סתם (הקיבוץ המאוחד, 1992)
- פריש מקס: הומו פאבר (ספריית פועלים, 1982)
- קאמי אלבר: הדבר (עם עובד, 2001); הזר (עם עובד ומסדה, 1985); אדם הראשון (עם עובד, 1995)
- קונדרה מילן: ספר הצחוק והשכחה (זמורה ביתן, 1981)
- קזנצאקיס ניקוס: חייו ומעלליו של אלכסיס זורבס (זורבה היווני) (עם עובד, 1995)
- קפקא פרנץ: המשפט* (שוקן, 1992)

קבוצה שלישית – נובלה עברית

- אורפז יצחק: נמלים (שלוש נובלות, עם עובד, 1972; וכן: גוונים 1997)
- ביאליק חיים נחמן: מאחורי הגדר, (ביאליק – סיפורים, דביר, 1956; וכן: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/bialik>)
- בן נר יצחק: עתליה (אחרי הגשם: שלושה סיפורים, כתר, 1979)
- הראבן שולמית: נביא; אחרי הילדות; שונא הנסים (צימאון, דביר, 1996)
- טביב מרדכי: כינורו של יוסי (עם עובד, 1964)
- יהושע אברהם ב': שלושה ימים וילד (כל הסיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1993)
- כהנא-כרמון עמליה: לב הקיץ לב האור (בכפיפה אחת, הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: כאן נגור: חמש נובלות, הקיבוץ המאוחד, 1996)
- ס' זיהר (סמילנסקי): חרבת חזעה (ארבעה סיפורים, הקיבוץ המאוחד, 1984; וכן: סיפור חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה, זמורה ביתן, 1989)
- סרי דן בניה: עוגיות המלח של סבתא סולטנא (כתר, 1988)
- קסטל-בלום אורלי: המינה ליזה (כתר, 1995); רדיקלים חופשיים (רדיקלים חופשיים, כתר, 2000)

קבוצה רביעית – נובלה מתורגמת

- אייטמטוב צ'ינגיס: ג'מילה (כרמל, 2005)
- הראבל בוהומיל: העיירה שבה נעצר הזמן (עקד, 1994)
- בולגאקוב מיכאיל: לב של כלב (כפתור, תשמ"ט)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

המינגווי ארנסט: הזקן והים (עם עובד, 1980)

זיסקינד פטריק: היונה (עם עובד, 1986)

מאן תומס: טוניו קריגר; מוות בוונציה (מוות בוונציה וסיפורים אחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988)

מוריאק פרנסואה: הנשיקה למצורע; הורתו (הנשיקה למצורע, עם עובד, 1981)

מלוויל הרמן: ברטלבי (משרד הביטחון, ספריית תרמיל, 1988; וכן: המעורר מס' 2, 1997); וכן: מחווה לשישה סיפורים של המאה התשע-עשרה, בעריכת נילי מירסקי, עם עובד, 2006.

פרק ד – דרמה

יש ללמוד שני מחזות: טרגדיה אחת (מאת סופוקלס או מאת שקספיר) מן הקבוצה הראשונה, ומחזה אחד נוסף, (עברי או מתורגם), מבין המחזות שבקבוצות השנייה והשלישית.

קבוצה ראשונה – טרגדיה מאת סופוקלס או מאת שקספיר

סופוקלס: אנטיגונה (דביר, 1970; וכן: מוסד ביאליק, 1971; וכן: שוקן, 1990);

אדיפוס המלך (מוסד ביאליק, 1971; וכן: שוקן, 1994)

שקספיר ויליאם: המלט (אור-עם, 1973; וכן: דביר, 1981); מקבת (הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: עם עובד, 1986); המלך ליר

(מוסד ביאליק, 1971; וכן: אור-עם, 1994); אותלו (דביר, 1991); רומיאו ויוליה (הקיבוץ המאוחד, 1985)

קבוצה שנייה – מחזה מתורגם

איבסן הנריק: בית בובות (אור-עם, 1983)

ברכט ברטולד: מעגל הגיר הקווקזי (אור-עם, 1984); אימא קוראז' (עם עובד, 1986)

דירנמט פרידריך: ביקור הגברת הזקנה (אור-עם, 1983)

ויליאמס טנסי: ביבר הזכוכית (אור-עם, 1982); חשמלית ושמה תשוקה (אור-עם, 1985)

לורקה גרסיה פדריקו: ירמה (מחזות, הקיבוץ המאוחד, 1965; וכן: עם עובד, 1988)

מילר ארתור: מותו של סוכן (אור-עם, 1986)

סטרינדברג אוגוסט: העלמה יוליה (אור-עם, 1985)

פינטר הרולד: החדר (אור-עם, 1988)

פירנדלו לואיג'י: שש נפשות מחפשות מחבר (מרכז ישראלי לדרמה, 1990)

צ'כוב אנטון: גן הדובדבנים; שלוש אחיות (ארבעה מחזות, עם עובד, 1973)

רשימת יצירות לשאלון 05, קיץ תשע"ח

ספרות / 2 יחידות

קבוצה שלישית – מחזה עברי

- אלוני נסים: הכלה וצייד הפרפרים (הקיבוץ המאוחד, 1980); הנסיכה האמריקאית (עמיקם, 1963); אכזר מכל המלך (ידיעות אחרונות, ספרי חמד, 1997)
- בן שמחון גבריאלי: מלך מרוקאי (עדי, 1980)
- בר יוסף יוסף: אנשים קשים (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1983)
- לוי חנוך: חפץ (חפץ ואחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988); הילד חולם (מלאכת החיים ואחרים, הקיבוץ המאוחד, 1991)
- לפיד שולמית: רכוש נטוש (אור-עם, 1991)
- סובל יהושע: ליל העשרים (אור-עם, 1990); גטו (אור-עם, 1989)
- שבתאי יעקב: נמר חברבורות (הקיבוץ המאוחד, 1985)
- תומר בן ציון: ילדי הצל (עמיקם, 1963)